

Čtvrtek, 28. listopadu 2019

P9_TA(2019)0079

Konference OSN o změně klimatu 2019 (COP25)

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 28. listopadu 2019 o konferenci OSN o změně klimatu konané v roce 2019 v Madridu, Španělsko (COP25) (2019/2712(RSP))

(2021/C 232/07)

Evropský parlament,

- s ohledem na Rámcovou úmluvu Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC) a na Kjótský protokol k této úmluvě,
- s ohledem na dohodu přijatou dne 12. prosince 2015 na 21. zasedání konference smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (COP21) v Paříži (Pařížská dohoda),
- s ohledem na 24. zasedání konference smluvních stran UNFCCC (COP24), na 14. zasedání smluvních stran Kjótského protokolu (CMP14) a na třetí část prvního zasedání konference smluvních stran, která byla rovněž zasedáním smluvních stran Pařížské dohody (CMA1.3) a konala se v polských Katovicích ve dnech 2.–14. prosince 2018,
- s ohledem na rozhodnutí předsednictva UNFCCC COP ze dne 1. listopadu 2019 o přijetí návrhu chilské vlády, která přebírá předsednictví, aby se konference COP25 konala ve dnech 2. až 13. prosince 2019 ve Španělsku v Madridu;
- s ohledem na Agendu OSN pro udržitelný rozvoj 2030 a na cíle udržitelného rozvoje vytyčené OSN,
- s ohledem na summit OSN o opatřeních v oblasti klimatu, který dne 23. září 2019 uspořádal generální tajemník OSN,
- s ohledem na usnesení ze dne 25. října 2018 o konferenci OSN o změně klimatu konané v roce 2018 v Katovicích, Polsko (COP24) ⁽¹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 14. března 2019 o změně klimatu – evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky v souladu s Pařížskou dohodou ⁽²⁾,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 28. listopadu 2018 „Čistá planeta pro všechny – evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky“ (COM(2018)0773),
- s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 20. června 2019,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 4. října 2019,
- s ohledem na skutečnost, že Lotyšsko a Evropská komise předložily dne 6. března 2015 UNFCCC zamýšlený vnitrostátně stanovený příspěvek EU a členských států,
- s ohledem na zvláštní zprávu Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) s názvem „Globální oteplení o 1,5 °C“, jeho pátou hodnotící zprávu (AR5) a souhrnnou zprávu, zvláštní zprávu IPCC o změně klimatu a půdě a zvláštní zprávu IPCC o oceánech a kryosféře v měnícím se klimatu,

⁽¹⁾ Přijaté texty, P8_TA(2018)0430.

⁽²⁾ Přijaté texty, P8_TA(2019)0217.

Čtvrtek, 28. listopadu 2019

- s ohledem na zásadní zprávu Globální komise pro přizpůsobení se změně klimatu,
 - s ohledem na souhrnnou zprávu Programu OSN pro životní prostředí (UNEP) z listopadu 2018 o nedostatečném úsilí při snižování emisí (The Emissions Gap Report 2018) a na jeho čtvrtou zprávu o nedostatečném přizpůsobování se změně klimatu z roku 2018,
 - s ohledem na dokument Evropské agentury pro životní prostředí (indicator assessment) s názvem „Ekonomické ztráty způsobené extrémními výkyvy klimatu v Evropě“, vydaný dne 2. dubna 2019,
 - s ohledem na „Prohlášení o stavu globálního klimatu v roce 2018“ Světové meteorologické organizace (WMO) z března roku 2019 a na 14. vydání Greenhouse Gas Bulletinu WMO ze dne 22. listopadu 2018;
 - s ohledem na Slezské prohlášení o solidaritě a spravedlivé transformaci, Slezské ministerské prohlášení „Lesy pro klima“ a partnerství pro elektromobilitu a dopravu s nulovými emisemi s názvem „Zavádíme změny společně“ podepsané u příležitosti konference o klimatu COP24;
 - s ohledem na shrnutí pro tvůrce politik, které je součástí globální hodnotící zprávy o biologické rozmanitosti a ekosystémových službách, vydané Mezivládní platformou pro biologickou rozmanitost a ekosystémové služby (IPBES) dne 29. května 2019,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 15. listopadu 2017 o akčním plánu pro přírodu, lidi a hospodářství⁽³⁾,
 - s ohledem na souhrnnou zprávu na vysoké úrovni z poslední informační schůze o klimatologii, kterou svolala poradní skupina pro vědu summitu OSN o opatřeních v oblasti klimatu 2019, s názvem „Jednotní ve vědě“ (United in Science),
 - s ohledem na průzkum Eurobarometr z dubna 2019 týkající se změny klimatu,
 - s ohledem na otázky položené Radě (O-000029/2019 – B9-0055/2019) a Komisi (O-000030/2019 – B9-0056/2019) o Konferenci OSN o změně klimatu 2019 (COP25) v Madridu ve Španělsku,
 - s ohledem na čl. 136 odst. 5 a čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Pařížská dohoda vstoupila v platnost dne 4. listopadu 2016; vzhledem k tomu, že ke dni 19. listopadu 2019 uložilo své listiny o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení do úschovy OSN 187 ze 197 smluvních stran úmluvy;
- B. vzhledem k tomu, že dne 6. března 2015 podala EU a její členské státy UNFCCC svůj zamýšlený vnitrostátně stanovený příspěvek (INDC), který spočívá v závazném snížení domácích emisí skleníkových plynů do roku 2030 nejméně o 40 % oproti úrovni z roku 1990;
- C. vzhledem k tomu, že závazky, které dosud přijali signatáři Pařížské dohody, nebudou dostatečné k dosažení společného cíle; vzhledem k tomu, že ani současné vnitrostátně stanovené příspěvky, které podala EU a její členské státy, nejsou v souladu s cíli stanovenými v Pařížské dohodě a musí být revidovány;
- D. vzhledem k tomu, že zpráva IPCC o globálním oteplení o 1,5 °C prokazuje, že dopady oteplení budou pravděpodobně podstatně méně závažné při zvýšení o 1,5 °C než o 2 °C;

⁽³⁾ Úř. věst. C 356, 4.10.2018, s. 38.

Čtvrtek, 28. listopadu 2019

- E. vzhledem k tomu, že poslední čtyři roky – 2015 až 2018 – byly nejteplejšími roky od doby, kdy jsou vedeny záznamy o globální teplotě, a že globální emise uhlíku dosáhly v roce 2018 rekordní výše; vzhledem k tomu, že podle Světové meteorologické organizace byl červenec 2019 nejteplejším měsícem od počátku měření a rok 2019 pokračuje v nastoupeném trendu, takže se roky 2015–2019 patrně stanou nejteplejšími pěti roky od doby, co existují záznamy;
- F. vzhledem k tomu, že podle Světové meteorologické organizace dosáhla globální koncentrace CO₂ v atmosféře v roce 2018 hodnoty 407,8 částic na milion (ppm), což je o 2,2 ppm více než v roce 2017, a koncentrace CO₂ tak při současném trendu dosáhne hodnoty 410 ppm do konce roku 2019 nebo ji dokonce překročí;
- G. vzhledem k tomu, ve 185 zemích celého světa probíhají „stávky za klima“, které jsou součástí celosvětového hnutí, přičemž v září 2019 vyšlo do ulic rekordních 7,6 milionu lidí, což bylo největší klimatickou mobilizací v historii;
- H. vzhledem k tomu, že preambule Pařížské dohody poukazuje na „důležitost zabezpečení integrity všech ekosystémů, včetně oceánů“ a čl. 4 odst. 1 písm. d) UNFCCC hovoří o tom, že smluvní strany musí podporovat udržitelné hospodaření s místy propadu a rezervoáry všech skleníkových plynů, včetně biomasy, lesů, oceánů, stejně tak jako ostatních pevninských, pobřežních a mořských ekosystémů, a ve vzájemné spolupráci podporovat jejich ochranu a rozvoj;
- I. vzhledem k tomu, že Chile, které nyní přebírá předsednictví COP25, již oznámilo, že v boji proti globálnímu oteplování bude klást důraz na roli oceánů, a že toto rozhodnutí je třeba považovat za moudré zvláště poté, co IPCC zveřejnil novou znepokojivou zprávu o oteplování oceánů;
- J. vzhledem k tomu, že ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se jí významně přispívají lesy; vzhledem k tomu, že růst lesů absorbuje přibližně 10 % emisí skleníkových plynů EU; vzhledem k tomu, že deforestace způsobuje téměř 20 % globálních emisí skleníkových plynů a stojí za ní zejména růst průmyslové živočišné výroby a průmyslové produkce sóji a palmového oleje, mimo jiné i pro unijní trh; vzhledem k tomu, že by EU měla omezit svůj nepřímý příspěvek k deforestaci („embodied deforestation“ – odlesňování spojené s výrobou zboží nebo komodity), za kterou je zodpovědná;
- K. vzhledem k tomu, že Parlament již několikrát žádal Komisi, mimo jiné v usnesení o změně klimatu ze dne 14. března 2019, aby posoudila ceny CO₂ v odvětvích, na něž se dosud nevztahuje systém EU pro obchodování s emisemi (ETS);
- L. vzhledem k tomu, že změna klimatu má nepoměrně závažnější dopady na rozvojové země, přestože tyto země emitují mnohem méně CO₂ než rozvinuté země;
1. připomíná, že změna klimatu je jedním z největších problémů, před nimiž lidstvo stojí, a že všechny státy a aktéři na celosvětové úrovni musí v boji proti změně klimatu vynaložit veškeré úsilí; zdůrazňuje, že abychom dostáli kolektivní odpovědnosti vůči celé planetě, je jediným řešením včasná mezinárodní spolupráce, solidarita a systematické, neochvějné odhodlání společně jednat;
 2. bere na vědomí, že závažná rizika spojená se změnou klimatu patří k záležitostem, kterým lidé přikládají největší význam; připomíná, že podle průzkumu Eurobarometr z roku 2019 považuje 93 % občanů EU změnu klimatu za závažný problém; vítá, že lidé na celém světě, zejména mladší generace, stále aktivněji požadují akce proti změně klimatu; vítá jejich volání po vyšších kolektivních cílech a po rychlé akci v zájmu dosažení cílů Pařížské dohody a udržení oteplení pod limitem 1,5 °C; naléhá na celostátní, regionální a místní vlády a na EU, aby tyto výzvy nepřehlížely;
 3. je si vědom toho, že má-li ambiciózní a inkluzivní politika a opatření EU v oblasti klimatu slavit úspěch, je třeba, aby měly podporu veřejnosti; domnívá se, že by se to mělo patřičně projevit v úsilí Unie v boji proti změně klimatu;

Čtvrtek, 28. listopadu 2019

4. uznává, že břemeno změny klimatu již dopadá – a bude nadále dopadat – zejména na země globálního Jihu, že jsou tyto země zranitelnější vůči negativním dopadům změny klimatu více než země globálního Severu a že již trpí v důsledku ztrát a škod, přičemž mají také menší kapacitu pro přizpůsobení se, a že země globálního Jihu přispěly ke klimatické krizi výrazně méně než země globálního Severu;
5. připomíná, že Pařížská dohoda uznává ve své preambuli „právo na zdraví“ jako jedno ze základních lidských práv; zdůrazňuje, že v čl. 4 odst. 1 Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC) je stanoveno, že všechny smluvní strany by měly „využívat vhodné metody, např. posouzení dopadu na životní prostředí, které budou definované a určené na národní úrovni, s ohledem na minimalizaci nepříznivých účinků jimi realizovaných projektů a opatření ke zmírnění či přizpůsobení se změně klimatu na hospodářství, na zdraví obyvatelstva a na kvalitu životního prostředí“; domnívá se, že zdraví by mělo být součástí národních adaptačních plánů a vnitrostátních sdělení v rámci UNFCCC;
6. vyjadřuje politování nad tím, že zdraví není mezi ukazateli cílů udržitelného rozvoje v oblasti změny klimatu; konstatuje nicméně, že tento nedostatek je vyvážen akademickým výzkumem, který provádí Světová zdravotnická organizace (WHO) a sekretariát UNFCCC; vítá přijetí politického prohlášení OSN na vysoké úrovni ze dne 23. září 2019 o zajištění všeobecné zdravotní péče;
7. uvědomuje si, že pokud nebudou dosaženy klimatické a environmentální cíle dohodnuté na COP21, bude téměř nemožné dosáhnout většinu cílů udržitelného rozvoje;
8. zdůrazňuje, že přímé dopady změny klimatu jsou pocítovány již nyní; poukazuje na to, že podle zprávy Globální komise pro přizpůsobení se změně klimatu může změna klimatu způsobit, že se více než 100 milionů lidí ocitne do roku 2030 v chudobě a výnosy z pěstování plodin poklesnou do roku 2050 o 5–30 %, takže ve zvláště ohrožených oblastech nebude dostatek potravin;
9. zdůrazňuje, že nemírněné oteplování přemění podle očekávání celosvětovou ekonomiku tak, že se průměrné celosvětové příjmy sníží do roku 2100 o 23 % a současně se prohloubí globální nerovnosti v příjmech; zdůrazňuje, že na rozdíl od předchozích odhadů se nyní vychází z toho, že celkové ztráty budou lineárně odpovídat globální průměrné teplotě, avšak medián ztrát bude několikanásobně vyšší, než předpovídaly hlavní modely (*);

Vědecký základ opatření v oblasti klimatu

10. zdůrazňuje, že zvláštní zpráva IPCC „Globální oteplení o 1,5 °C“ představuje z vědeckého hlediska dosud nejuplněnější a nejaktuálnější zhodnocení scénářů zmírňování změny klimatu v souladu s Pařížskou dohodou; poukazuje na to, že jak uvádí tato zpráva, chceme-li mít přiměřenou naději na udržení zvýšení globální teploty do roku 2100 pod 1,5 °C, a to bez překročení nebo jen s mírným překročením, musíme dosáhnout nulových čistých globálních emisí skleníkových plynů nejpozději do roku 2067 a snížit globální emise skleníkových plynů do roku 2030 na nejvýše 27,4 Gt CO₂eq ročně; zdůrazňuje, že ve světle těchto zjištění a v souladu s Pařížskou dohodou musí Unie ze své pozice globálního lídra a společně s dalšími velkými ekonomikami usilovat o to, aby bylo nulových čistých emisí skleníkových plynů dosaženo co nejdříve, nejpozději však do roku 2050;
11. zdůrazňuje, že zvláštní zpráva IPCC „Změna klimatu a půda“ poukazuje na zvláště dramatický dopad globálního oteplování na půdu; vyjadřuje znepokojení nad tím, že schopnost půdy pohlcovat uhlík dále oslabuje její degradace způsobená lidskou činností, většinou v důsledku neudržitelných zemědělských postupů, a stále častější výskyt mimořádných jevů, jako jsou lesní požáry; zdůrazňuje, že bude-li stávající celosvětový trend pokračovat, tyto dramatické dopady se pravděpodobně ještě zhorší;
12. zdůrazňuje, že zvláštní zpráva IPCC s názvem „Oceány a kryosféra v měnícím se klimatu“ podtrhuje, že klimatické mechanismy jsou závislé na zdraví oceánů a mořských ekosystémů, které jsou v současné době zasaženy globálním oteplováním, znečištěním, nadměrným využíváním biologické rozmanitosti moří, zvyšování hladiny moří, acidifikací, odkysličováním, abnormálně vysokými teplotami mořské vody, bezprecedentním tempem tání ledovců a mořského ledu

(*) Burke, M. et al., „Global non-linear effect of temperature on economic production“, *Nature*, Vol 527, s. 235–239.

Čtvrtek, 28. listopadu 2019

a erozí pobřeží; poukazuje dále na zjištění zprávy o zvýšených rizicích pro mořské ekosystémy a pro pobřežní komunity a jejich možnosti obživy; připomíná, že oceány jsou součástí řešení, které by mohlo zmírnit dopady změny klimatu a napomoci přizpůsobení; zdůrazňuje, že konference COP25 bude první „modrou COP“; vyzývá proto EU, aby oceány zařadila mezi prioritní oblasti Zelené dohody pro Evropu a na čelné místo mezinárodních jednání o klimatu;

13. vyjadřuje znepokojení nad zjištěními zprávy OSN o nedostatečném úsilí při snižování emisí („Environment Emissions Gap Report“) z roku 2018, zejména nad tím, že stávající nepodmíněné vnitrostátně stanovené příspěvky (Nationally Determined Contributions, NDCs) zdaleka nestačí k tomu, aby bylo oteplení omezeno v souladu s Pařížskou dohodou na úrovni výrazně pod 2 °C, neboť tyto příspěvky vedou podle odhadů naopak k oteplování o 3,2 °C do roku 2100⁽⁵⁾; zdůrazňuje, že s oteplením o 3,2 °C vážně hrozí, že budou překonány určité body zlomu a bude způsobeno další masivní oteplování;

14. vyjadřuje své znepokojení nad zjištěními souhrnné zprávy na vysoké úrovni s názvem „Jednotní ve vědě“, která byla přijata u příležitosti summitu OSN o opatřeních v oblasti klimatu 2019, a zejména nad skutečností, že v roce 2017 se opět zvýšil růst emisí ze spalování uhlí a že meziroční růst emisí CO₂ z fosilních paliv dosáhl v roce 2018 nového maxima, což způsobilo alarmující, zcela bezprecedentní koncentrace skleníkových plynů v atmosféře;

15. zdůrazňuje, že pokud chceme zabránit překročení limitu 1.5 °C, je nutné pětinásobně zvýšit vnitrostátně stanovené příspěvky; zdůrazňuje, že tento globální cíle je stále technicky dosažitelný a měl by řadu vedlejších přínosů pro životní prostředí a veřejné zdraví;

16. zdůrazňuje, že podle Světové zdravotnické organizace (WHO) změna klimatu ovlivňuje sociální a environmentální zdravotní faktory – čistotu ovzduší, nezávadnost pitné vody, dostatek potravin a bezpečné přístřeší – a že v období 2030 až 2050 se očekává každoroční nárůst úmrtnosti způsobené podvýživou, malárií, průjmovými onemocněními a tepelným stresem o dalších 250 000 osob, přičemž extrémně vysoké teploty vzduchu přímo přispívají k úmrtí z důvodu kardiovaskulárních a respiračních onemocnění, zejména u starších a zranitelných osob; zdůrazňuje, že změna klimatu přinášející záplavy, vlny veder, sucho a požáry má závažný dopad na lidské zdraví včetně podvýživy, má dopad na psychické zdraví a způsobuje kardiovaskulární a respirační onemocnění a infekce přenášené vektory; zdůrazňuje, že nižší hygienické standardy, omezený přístup k pitné vodě a ke zdravotnickým službám ohrožují zdraví žen, především během těhotenství;

17. zdůrazňuje, že globální hodnotící zpráva IPBES o biologické rozmanitosti a ekosystémových službách z roku 2019, zvláštní zpráva IPCC o změně klimatu a půdě, zvláštní zpráva IPCC o oceánech a kryosféře v měnícím se klimatu a důležitá zpráva Globální komise pro přizpůsobení uvádějí, že změna klimatu je jednou z hlavních přímých příčin úbytku biologické rozmanitosti a degradace půdy; zdůrazňuje, že negativní dopady změny klimatu na přírodu a biologickou rozmanitost, ekosystémové služby, oceány a potravinové zabezpečení by měly být v příštích desetiletích stále citelnější;

18. opakuje, že k možnostem reakce s okamžitým účinkem patří důsledná ochrana ekosystémů s vysokým obsahem uhlíku, jako jsou rašeliniště, mokřady, pastviny, mangrovové porosty a nedotčené lesy, které nelze v žádném případě nahradit zalesňováním, obnovou lesů a obnovou znehodnocené půdy, protože tato opatření nemají okamžitý účinek;

19. zdůrazňuje, že podle globální hodnotící zprávy IPBES o biologické rozmanitosti a ekosystémových službách dnes hrozí až jednomu milionu druhů vyhynutí; připomíná, že biologická rozmanitost má zásadní význam pro schopnost člověka bojovat proti globálnímu oteplování a přizpůsobit se mu; obává se dopadu snížené biologické rozmanitosti na naši odolnost; zdůrazňuje, že úbytek biologické rozmanitosti je nejen otázkou životního prostředí, ale má také širší společenské a hospodářské důsledky;

⁽⁵⁾ Program OSN pro životní prostředí, „The Emissions Gap Report 2018“, s. 21.

Čtvrtek, 28. listopadu 2019

Ambiciózní politika EU v oblasti klimatu: vnitrostátně stanovený příspěvek EU a dlouhodobá strategie

20. vyzývá všechny strany UNFCCC, aby ve spolupráci s regiony, státy a nestátními subjekty konstruktivním způsobem přispívaly k tomuto procesu, který musí být ukončen do roku 2020, kdy mají být vnitrostátně stanovené příspěvky aktualizovány, s cílem zajistit, aby jejich vnitrostátně stanovené příspěvky byly v souladu s dlouhodobým teplotním cílem Pařížské dohody; konstatuje, že stávající závazky nejsou ke splnění cílů dohody dostatečné; zdůrazňuje proto, že globální emise skleníkových plynů by měly co nejdříve dosáhnout maxima a že by všechny smluvní strany, zejména EU a všechny státy skupiny G-20, měly zintenzívnit své úsilí a nejpozději počátkem roku 2020 aktualizovat své vnitrostátně stanovené příspěvky, jak stanoví Pařížská dohoda;

21. vítá, že na summitu OSN o opatřeních v oblasti klimatu v roce 2019 vznikla Aliance pro klimatické ambice, jíž se účastí 59 smluvních stran UNFCCC, které daly najevo svůj záměr předložit do roku 2020 zvýšené vnitrostátně stanovené příspěvky, jak je stanoveno v Pařížské dohodě, a 65 smluvních stran včetně Unie, které usilují o dosažení nulových čistých emisí skleníkových plynů do roku 2050; lituje však, že ne všechny členské státy zatím byly připraveny podpořit zvýšení vnitrostátně stanoveného příspěvku Unie, jak požadoval Evropský parlament;

22. zdůrazňuje, že má-li být EU důvěryhodným a spolehlivým partnerem v celosvětovém měřítku a zůstat v oblasti klimatu globálním lídrem, musí být její klimatická politika dostatečně ambiciózní a inkluzivní; poukazuje proto na to, že EU musí investovat a dosáhnout výrazného pokroku ve výzkumu a ve vývoji průmyslově využitelných inovací;

23. znovu naléhavě vyzývá vedoucí představitele EU, aby na zasedání Evropské rady ve dnech 12.–13. prosince 2019 podpořili dlouhodobý cíl EU dosáhnout nulové domácí úrovně čistých emisí skleníkových plynů co nejdříve, nejpozději však do roku 2050; vyzývá předsednictví Rady a Komisi, aby poté tento cíl co nejdříve oznámily sekretariátu UNFCCC; zdůrazňuje, že chceme-li dosáhnout nulové domácí úrovně čistých emisí skleníkových plynů do roku 2050 nákladově nejefektivnějším způsobem a vyhnout se přitom používání technologií odstraňování uhlíku, které by představovaly značná rizika pro ekosystémy, biologickou rozmanitost a zabezpečení potravin, je třeba úroveň ambicí pro rok 2030 zvýšit; zdůrazňuje, že klíčovým nástrojem k tomu, aby EU dosáhla svých cílů snižování emisí skleníkových plynů, jsou řešení inspirovaná přírodou; vyjadřuje politování nad tím, že EU nevyužila příležitost, kterou nabízel summit OSN o změně klimatu konaný v září 2019, aby stanovila vyšší ambice a postavila se do čela úsilí o naplnění Pařížské dohody; je přesvědčen, že je nanejvýš důležité, aby Unie na konferenci COP25 vyslala jasný signál, že je připravena k plnění Pařížské dohody přispívat více;

24. vyslovuje se pro aktualizaci vnitrostátně stanovených příspěvků Unie a stanovení cíle snížit domácí emise skleníkových plynů v celém hospodářství do roku 2030 o 55 % v porovnání s úrovněmi z roku 1990; vyzývá proto vedoucí představitele EU, aby podpořili zvýšení ambicí vnitrostátně stanoveného příspěvku Unie; domnívá se, že k tomu je třeba, aby byl cíl dosáhnout uhlíkové neutrality co nejdříve, nejpozději však do roku 2050, začleněn do unijní legislativy; vyzývá rovněž další světové ekonomiky, aby aktualizovaly své vnitrostátně stanovené příspěvky s cílem vyvolat globální efekt;

25. očekává, že Zelená dohoda pro Evropu stanoví komplexní ambiciózní strategii pro dosažení uhlíkově neutrální Evropy nejpozději do roku 2050, jejíž součástí bude cíl snížit domácí emise skleníkových plynů o 55 % do roku 2030; vyzývá Komisi, aby odpovídajícím způsobem upravila všechny své příslušné politiky, zejména v oblasti klimatu, zemědělství a soudržnosti;

26. zdůrazňuje, že pro dosažení cílů Pařížské dohody je zapotřebí, aby byla na vnitrostátní úrovni a na úrovni EU přijata a řádně uplatňována konkrétní prováděcí opatření, jako je účinné provádění cílů pro rok 2030 v oblasti obnovitelné energie a energetické účinnosti;

27. zdůrazňuje, že všechny politiky v oblasti klimatu by měly být prováděny v souladu se zásadou spravedlivého přechodu a v úzké spolupráci s občanskou společností a sociálními partnery; domnívá se proto, že nezbytnou podmínkou pro dosažení uhlíkové neutrality ve všech odvětvích společnosti spravedlivým, inkluzivním a sociálně udržitelným způsobem jsou silnější sociální partnerství a zapojení občanské společnosti na vnitrostátní úrovni a na úrovni EU; má za to, že klíčovými faktory, které umožňují zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se jí, jsou řešení inspirovaná přírodou a obnova a zachování ekosystémů a biologické rozmanitosti;

Čtvrtek, 28. listopadu 2019

28. je toho názoru, že pro další zajištění větší stability trhů bude rovněž přínosné, aby EU vytyčila také střednědobý cíl pro snížení emisí na období do roku 2040, který by mohl poskytnout větší stabilitu a zajistit, aby byl splněn cíl dosáhnout do roku 2050 nulových čistých emisí; připomíná, že je nezbytné pravidelně aktualizovat cíle tak, aby byly v souladu s prováděním Pařížské dohody;

29. je toho názoru, že by se mělo pokračovat v práci na vývoji spolehlivého modelu měření klimatického dopadu na základě spotřeby; bere na vědomí závěr, k němuž Komise dospěla ve svém podrobném hodnocení a podle něhož je úsilí EU o snižování emisí z výroby poněkud znehodnocováno dovozem zboží s vysokou uhlíkovou stopou, avšak EU přesto významně přispívá ke snižování emisí v jiných zemích díky zvýšeným obchodním tokům a vyšší uhlíkové účinnosti svého exportu;

30. zdůrazňuje, že k ochraně globální biologické rozmanitosti, zastavení jejího současného poklesu a její co nejrozsáhlejší obnově je zapotřebí silnější mezinárodní rámec; domnívá se, že tento rámec by měl být založen na cílech a pevných závazcích tvořených vnitrostátně stanovenými příspěvky a jinými vhodnými nástroji, finančními závazky a solidnějšími zárukami budování kapacit a měl by se rovněž opírat o mechanismus pětiletého přezkoumání s důrazem na to, aby ambice postupně vzrůstaly;

COP25 v Madridu (Španělsko)

31. oceňuje výsledky COP24 v Katovicích, které posílily dynamiku opatření v oblasti klimatu, neboť byl dokončen pracovní program Pařížské dohody (tzv. katovický soubor pravidel) a byly vydány operační pokyny; konstatuje však, že některé záležitosti nebyly na zasedání v Katovicích dotazeny do konce a musejí být dokončeny na zasedání konference COP25, a to zejména pokud jde o mechanismy podle článku 6 Pařížské dohody; dále se domnívá, že na konferenci COP25 bude třeba přijmout několik prováděcích rozhodnutí, zejména v oblasti zmírňování, přizpůsobení, transparentnosti a podpory; očekává, že na COP25 úspěšně proběhne přezkum varšavského mezinárodního mechanismu pro řešení ztrát a škod a úspěšně budou završena také jednání o akčním plánu pro rovnost žen a mužů; uvědomuje si, že na konferenci COP25 budou probíhat další diskuse s cílem dohodnout se na společných časových rámcích;

32. zdůrazňuje, že je důležité stanovit společná prováděcí období pro vnitrostátně stanovené příspěvky, protože zatímco mnoho smluvních stran UNFCCC má pětileté nebo desetileté lhůty, jiné státy mají lhůty kratší nebo je nemají vůbec; konstatuje, že další existence časových rámců, které nejsou vzájemně sladěny, by se mohla negativně odrazit v budoucích jednáních o klimatických ambicích; je přesvědčen, že budou-li existovat společná prováděcí období, budou všechny strany aktualizovat a oznamovat své závazky současně a zlepšit se celková suma celosvětového úsilí, které bude možné lépe kvantifikovat; podporuje zavedení pětiletého společného časového rámce pro všechny vnitrostátně stanovené příspěvky po roce 2030, což by odpovídalo ambicím Pařížské dohody a nebránilo dalším dlouhodobým závazkům, které mohou smluvní strany plnit na domácím trhu;

33. vítá, že Chile je jednou z nejúspěšnějších rozvíjejících se zemí, pokud jde o přechod na čistou energii, a zejména vykazuje nejvyšší růst výroby solární energie na světě; je toho názoru, že úsilí Chile o řešení klimatické krize by mělo být inspirací pro mnoho zemí v Jižní Americe i na celém světě;

34. zdůrazňuje, že globální opatření uskutečněná v příštích deseti letech budou mít dopad na budoucnost lidstva na příštích 10 000 let; vyzývá proto Komisi a všechny strany COP25, aby přijaly směrlá a ambiciózní opatření;

35. uvědomuje si, že při dosahování vyšších mitigačních a adaptačních cílů a při podpoře udržitelného rozvoje a environmentální integrity mají velký význam přístupy založené na spolupráci; zdůrazňuje, že je třeba, aby tyto snahy přinášely celkové snížení emisí a aby nedocházelo ke zvyšování emisí v průběhu období vnitrostátně stanovených příspěvků nebo mezi jednotlivými obdobími; vyjadřuje znepokojení nad tím, že na 50. schůzce UNFCCC mezi zasedáními konané v Bonnu, která se týkala se tržních a netržních mechanismů, bylo dosaženo jen malého pokroku;

36. vyzývá Komisi a členské státy, aby prosazovaly přísná a pevně stanovená mezinárodní pravidla týkající se článku 6 Pařížské dohody; je si vědom mnoha problémů v oblasti ekologické vyváženosti a udržitelnosti, které byly způsobeny velkým množstvím projektů mechanismu čistého rozvoje (CDM) a společného provádění (JI) v rámci Kjótského protokolu; požaduje, aby byla přijata opatření k předcházení mezerám v účetnictví a dvojímu započítávání a aby byla vždy zajištěna

Čtvrtek, 28. listopadu 2019

adicionalita snižování emisí; vyjadřuje znepokojení nad tím, že do plnění cílů vnitrostátně stanovených příspěvků by mohly být započítávány i jednotky vydané v rámci Kjótského protokolu, což by vážně narušilo environmentální vyváženost budoucích mechanismů zřízených podle článku 6; zdůrazňuje, že emisní práva, s nimiž se obchoduje v rámci nových tržních mechanismů, musejí být dodatečná a musejí zvyšovat mitigační úsilí současných i budoucích vnitrostátně stanovených příspěvků; vyslovuje se pro to, aby byla část výnosů z mechanismů článku 6 použita na podfinancovaný fond pro přizpůsobení;

37. domnívá se, že na COP25 by se měla definovat nová úroveň ambicí, a to jak z hlediska provádění Pařížské dohody, tak i v souvislosti s příštím obdobím vnitrostátně stanovených příspěvků, které by mělo odrážet vyšší závazky ke klimatickým akcím ve všech odvětvích na pevnině i v oceánech;

38. zdůrazňuje, že pokud si má EU zachovat politickou sílu a být důvěryhodná, musí EU na konferenci COP25 vystupovat jednotně; žádá všechny členské státy, aby na jednáních a dvoustranných setkáních s dalšími subjekty podporovaly mandát EU;

Úloha lesů

39. připomíná, že Pařížská dohoda vyžaduje, aby všechny strany přijaly opatření k zachování a posílení propadů uhlíku, včetně lesů; konstatuje, že pokud bude zastavena deforestace a znehodnocování lesů a lesy budou mít možnost obnovy, bude splněno nejméně 30 % veškeré mitigační činnosti, která je nutné k omezení globálního oteplování na 1,5 °C; zdůrazňuje, že udržitelně obhospodařované lesy jsou nesmírně důležité v boji proti změně klimatu, a to díky zvýšenému pohlcování CO₂ rostoucími lesy, ukládání uhlíku v dřevěných produktech a nahrazování fosilních surovin a energie a současně snižování rizika, že budou lesy zničeny požáry nebo napadeny škůdci či chorobami; zdůrazňuje, že je důležité vytvářet pobídky k uplatňování postupů, které zachovávají přírodní propady uhlíku, včetně pralesů a nedotčených lesních půd, které jsou ve sdělení o posílení opatření EU v oblasti obnovy lesů označeny za nenahraditelné;

40. vyzývá všechny strany včetně EU a jejích členských států, aby plnily jak své mezinárodní závazky, tedy i ty, které přijaly v rámci Fóra OSN pro lesy, Úmluvy OSN o biologické rozmanitosti, newyorské deklarace o lesích, tak i cíl udržitelného rozvoje č. 15, zejména 15.2, který usiluje o podporu zavádění udržitelného řízení všech druhů lesů, zastavení odlesňování, obnovu znehodnocených lesů, podstatné zvýšení zalesňování a opětovného zalesňování na celém světě do roku 2020; požaduje, aby bylo na všech politických úrovních vyvinuto větší úsilí o to, aby se stav lesů v Evropě nezhoršoval, resp. aby byl obnoven jejich dobrý stav; žádá proto Komisi a členské státy, aby podporovaly opatření na opětovné zalesňování degradovaných půd a půd nevhodných pro zemědělské účely;

41. s ohledem na zásadní úlohu, kterou v boji proti změně klimatu hrají lesy, a na problémy, kterým čelí někteří majitelé lesů v Evropě kvůli extrémnímu suchu a škůdcům, se domnívá, že by Komise měla zvážit rámec pobídek pro případ, že by udržitelné obhospodařování lesů již nebylo z obchodního hlediska výhodné;

Odolnost vůči změně klimatu prostřednictvím adaptačních opatření

42. vítá zprávu Komise o provádění strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu, z níž vyplývá, že ve vztahu ke každé z jejích osmi individuálních opatření bylo dosaženo určitého pokroku; konstatuje však, že navzdory celosvětovému úsilí o snížení emisí jsou dopady změny klimatu nevyhnutelné a že k přizpůsobení se těmto změnám je nezbytné přijmout další opatření; vyzývá proto Komisi, aby danou strategii přehodnotila, neboť z uvedené zprávy vyplývá, že EU je i nadále ohrožena dopady změny klimatu uvnitř i vně svých hranic; zdůrazňuje, že odvětví pojišťovnictví musí investovat do adaptačních opatření a zapotřebí jsou také veřejné a soukromé investice do výzkumu a inovací; domnívá se, že prioritou musí být zajištění bezpečnosti a ochrana lidského zdraví, zastavení poklesu biologické rozmanitosti a znehodnocování půdy a podpora adaptace měst;

43. konstatuje, že článek 8 Pařížské dohody týkající se ztrát a škod stanoví, že smluvní strany by měly zaujmout kooperativní přístup, pokud jde o ztráty a škody spojené s negativními dopady změny klimatu; zdůrazňuje proto význam globálních podporných opatření v oblastech, které jsou změnou klimatu obzvláště ohroženy;

Čtvrtek, 28. listopadu 2019

44. znovu opakuje, že adaptační opatření jsou zcela nezbytná pro všechny země, pokud se mají minimalizovat negativní dopady změny klimatu a plně využít příležitostí k růstu odolnému vůči změně klimatu a udržitelnému rozvoji; zdůrazňuje, že je třeba vyvíjet jednotné systémy a nástroje ke sledování pokroku a účinnosti národních adaptačních plánů a činností; vyjadřuje politování nad tím, že národní plány v oblasti energetiky a klimatu, jak je navrhly členské státy, nejsou dostatečně ambiciózní, pokud jde o cíle v oblasti energetické účinnosti a energie z obnovitelných zdrojů; připomíná, že obnovitelné zdroje energie včetně obnovitelné mořské energie, které jsou jedním z prvků oběhového hospodářství, jsou součástí řešení ke zmírnění změny klimatu a přizpůsobení se jí; vyzývá členské státy, aby své integrované plány v oblasti energetiky a klimatu posílily tak, aby byly zcela naplněny cíle Pařížské dohody;

Financování klimatických opatření a další způsoby provádění

45. vítá, že na COP24 bylo přijato rozhodnutí pokračovat v používání Adaptačního fondu v rámci Pařížské dohody; uznává význam fondu pro komunitu, které jsou změnou klimatu nejvíce ohroženy, a proto vítá nový dobrovolný příspěvek členských států do fondu v roce 2019 ve výši 10 milionů USD;

46. uvědomuje si, že 37 % rozpočtu EU je v současnosti určeno k financování společné zemědělské politiky (SZP), takže v jejím rámci by mohly být mobilizovány značné prostředky k vytváření pobídek a odměňování postupů šetrných ke klimatu a životnímu prostředí v zemědělství;

47. opakuje, že SZP by již neměla poskytovat dotace na činnosti, které škodí životnímu prostředí a klimatu, včetně odvodňování rašelinišť a nadměrného odběru vody k zavlažování, a neměla by penalizovat výskyt stromů v zemědělských oblastech;

48. konstatuje, že EU a její členské státy jsou největšími poskytovateli veřejných prostředků na klimatická opatření; vítá rozhodnutí COP24 stanovit ambicióznější cíl od roku 2025, a to nad rámec stávajícího závazku, že od roku 2020 bude ročně poskytnuto 100 miliard USD, avšak vyjadřuje znepokojení nad tím, že skutečné závazky rozvinutých zemí stále ještě zdaleka nedosahují společného cíle 100 miliard USD ročně; očekává, že k navýšenému mezinárodnímu financování v oblasti klimatu po roce 2025 budou přispívat i rozvíjející se ekonomiky;

49. uznává, že změna klimatu není lokalizovaný problém a že klimatické vlivy mimo EU mají dopad i na jejím území, neboť velký dopad na zajištění potravin a vody v EU a na dodavatelské řetězce služeb a zboží mohou mít hurikány, období sucha, povodně a lesní požáry a jiné přírodní jevy; vyzývá Komisi a členské státy, aby jako prioritu stanovily navýšení mezinárodního financování adaptačních opatření na stejnou úroveň, jakou mají finanční prostředky na zmírnění změny klimatu, a aby rovněž poskytovaly prostředky na opatření týkající se ztrát a škod v oblasti klimatu;

50. zdůrazňuje význam praktického uplatňování celosvětového adaptačního cíle a uvolnění velkého objemu nových finančních prostředků na adaptační opatření v rozvojových zemích; vyzývá EU a její členské státy, aby se zavázaly k významnému navýšení objemu finančních prostředků na adaptaci, které poskytují; uvědomuje si, že je zapotřebí dosáhnout pokroku rovněž v otázce ztrát a škod, kde je třeba získat další prostředky prostřednictvím inovativních zdrojů veřejných financí podle varšavského mezinárodního mechanismu;

51. zdůrazňuje úlohu udržitelných financí a domnívá se, že pro úspěšnou dekarbonizaci světového hospodářství má zásadní význam to, zda klíčové mezinárodní finanční instituce rychle přijmou a rozvinou zelené financování; zdůrazňuje, že je třeba provádět Akční plán EU pro udržitelné financování, a vítá zřízení mezinárodní platformy pro udržitelné finance;

52. poukazuje dále na úlohu soukromého sektoru, včetně podniků a finančních trhů, pokud jde o příspěvek k dosažení cílů v oblasti udržitelnosti; vítá snahy o přijetí právních předpisů týkajících se udržitelnosti financování a žádá Komisi, aby zavedla pravidla transparentnosti a zodpovědnosti pro společnosti, do nichž je investováno, zejména pokud jde o ohrožení udržitelnosti a dodržování lidských práv v rozvojových zemích;

Čtvrtek, 28. listopadu 2019

53. vítá dohodu o navýšení investic do přírody a lidí do roku 2020 a v dalším období, kterou na 14. zasedání konference smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti (COP14) přijalo 196 států; zdůrazňuje, že hospodářský růst může napomáhat udržitelnému rozvoji, pouze pokud není spojen s poklesem biologické rozmanitosti a schopnosti přírody sloužit lidem;

54. zdůrazňuje, že rozpočet EU by měl být v souladu s jejími mezinárodními závazky v oblasti udržitelného rozvoje a s jejími střednědobými a dlouhodobými cíli v oblasti klimatu a energetiky a neměl by působit proti těmto cílům a bránit jejich dosažení; vyzývá proto Komisi, aby zajistila, že investice EU budou vždy prověřovány z hlediska klimatu a biologické rozmanitosti, a aby případně předložila harmonizovaná závazná pravidla; vyzývá Komisi, aby zajistila, že příští víceletý finanční rámec (VFR) bude plně v souladu s Pařížskou dohodou a nebude obsahovat žádné výdaje, které by jí odporovaly; zdůrazňuje, že je důležité doplnit Zelený klimatický fond (GCF), a vybízí členské státy, aby přinejmenším zdvojnásobily své příspěvky na uvolnění prvních prostředků; vítá rozhodnutí přijaté správní radou EIB, že bude od konce roku 2021 ukončeno financování většiny projektů spojených s energií z fosilních paliv a že dojde k postupnému navýšení jejího financování věnovaného na opatření v oblasti klimatu a environmentální udržitelnosti, tak aby v roce 2025 tvořila 50 % jejích operací; domnívá se, že toto je první ambiciózní krok k přeměně EIB v Evropskou klimatickou banku; žádá členské státy, aby stejný princip uplatňovaly i v případě záruky za vývozní úvěry; požaduje, aby byly poskytovány zvláštní veřejné záruky na ekologické investice, značky ekologického financování a daňové výhody pro fondy pro ekologické investice a aby byly vydávány ekologické dluhopisy; zdůrazňuje, že je zapotřebí poskytnout více financování na výzkum a inovace s průmyslovým využitím;

55. vyzývá EIB, aby v roce 2020 podrobila přezkumu svou klimatickou strategii a přijala konkrétní a ambiciózní akční plány, jež by jí umožnily splnit svůj závazek uvést všechny své činnosti v oblasti financování do souladu s Pařížskou dohodou, a aby bezodkladně uvedla do souladu s cíli Pařížské dohody i veškeré své odvětvové úvěrové politiky a pokyny;

56. zdůrazňuje, že transformace na klimaticky neutrální ekonomiku by měla proběhnout spravedlivým způsobem a že je zapotřebí zaujmout anticipační a participační přístup, aby z transformace měli prospěch občané a aby při ní byly podporovány nejzranitelnější regiony a komunity; domnívá se, že vznik fondu pro spravedlivou transformaci je jedním z nástrojů, které lze na úrovni EU použít k tomu, aby transformace proběhla inkluzivním způsobem a aby o ní byli občané a regiony nejvíce postižené dekarbonizací, jako jsou uhelné regiony, řádně informováni; uznává, že kompenzační fondy samy o sobě nejsou zárukou spravedlivé transformace a že základem politiky energetické transformace musí být v každém případě komplexní evropská strategie pro rozvoj a modernizaci těchto unijních regionů a podpora těch, kteří stojí v čele tohoto procesu; je přesvědčen, že klimatická transformace Evropy musí být ekologicky, ekonomicky a sociálně udržitelná; vyzývá proto Unii a členské státy, aby zavedly vhodnou politiku a financování, které by se odvíjely od jednoznačných, důvěryhodných a vymahatelných krátkodobých a dlouhodobých závazků dotyčných členských států v oblasti dekarbonizace vztahujících se na celou ekonomiku, a to mimo jiné tím, že do svých konečných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu zahrnou konkrétní opatření k tomu, aby v časovém horizontu slučitelném se závazky EU udržet globální oteplení na úrovni odpovídající dlouhodobým cílům Pařížské dohody a s cílem dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality bylo postupně ukončeno spalování uhlí a dalších fosilních paliv a aby byly zrušeny dotace na fosilní paliva;

57. domnívá se, že pro to, aby byl přechod na udržitelné zdroje energie úspěšný, má zásadní význam demokratizace energetického systému; vyzývá proto ke zlepšení práv a schopností občanů, aby se mohli podílet na výrobě bezpečné a čisté energie;

58. zdůrazňuje, že se zeměmi celého světa, které jsou v současné době závislé na vývozu fosilních paliv, je třeba začít diskutovat o tom, jakým způsobem by mohla být strategie společné energetické a klimatické bezpečnosti prováděna, aby tyto regiony měly do budoucna lepší vyhlídky;

59. domnívá se, že jaderná energie může hrát roli při plnění cílů v oblasti klimatu, protože neprodukuje skleníkové plyny, a může rovněž pokrýt významnou část výroby elektřiny v Evropě; přesto je však toho názoru, že u tohoto druhu energie je vzhledem k odpadu, který při její výrobě vzniká, nutná střednědobá a dlouhodobá strategie zohledňující technologický pokrok (laser, fúze atd.), jejímž cílem bude zlepšení udržitelnosti celého odvětví;

60. podporuje práci koalice ministrů financí pro klimatická opatření a vybízí všechny vlády, aby se ztotožnily se závazky této koalice týkající se sladění všech politik a postupů v působnosti ministerstev financí s cíli Pařížské dohody a uplatňování efektivního stanovování cen uhlíku podle „helsinských zásad“;

Čtvrtek, 28. listopadu 2019

61. připomíná smluvním stranám, že je nutné vyčlenit více zdrojů na to, abychom přešli od pouhých závazků ke skutečné akci a provedli nezbytná opatření k dosažení cílů Pařížské dohody; podporuje sílící dynamiku směřující ke zřízení mechanismu pro kompenzaci uhlíku na evropských hranicích (carbon adjustment mechanism), jehož cílem má být vytvoření rovných podmínek v mezinárodním obchodě a zamezení únikům uhlíku;

Role nestátních subjektů

62. vítá rostoucí hnutí mládeže, které s velkým odhodláním vystupuje proti změně klimatu; zdůrazňuje, že mladé lidi je důležité zapojit do smysluplného dialogu a podporovat jejich účast na tvorbě politik na všech úrovních; vítá rostoucí celosvětovou mobilizaci stále širšího spektra nestátních subjektů, které se zasazují o klimatické akce s konkrétními a měřitelnými výsledky; zdůrazňuje stěžejní úlohu občanské společnosti, soukromého sektoru a regionálních a místních orgánů při ovlivňování a formování veřejného mínění a činnosti státu a při sdílení poznatků a osvědčených postupů o vývoji a provádění mitigačních a adaptačních opatření; vyzývá EU, členské státy a všechny smluvní strany, aby podporovaly nestátní subjekty, které se čím dál tím častěji staví do čela boje proti změně klimatu, a aby jim pomáhaly v jejich činnosti a spolupracovaly s nimi; domnívá se dále, že je třeba zapojit do tohoto procesu občany a zvyšovat jejich informovanost;

63. zdůrazňuje, že klíčovou úlohu při plnění cílů Pařížské dohody hrají města, neboť podle souhrnné zprávy OSN z roku 2018 o plnění cíle udržitelného rozvoje č. 11, nazvané „Sledování pokroku směrem k inkluzivním, bezpečným, odolným a udržitelným městům a lidským sídlům“, jsou města zdrojem více než 70 % všech emisí skleníkových plynů, odpadu a znečištění ovzduší; vítá, že na summitu OSN o opatřeních v oblasti klimatu přijalo 102 měst závazek dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality; vyzývá smluvní strany, aby města více zapojily do svých plánů na snížení emisí;

Otevřenost, inkluzivita a transparentnost

64. zdůrazňuje, že k omezení nárůstu průměrné světové teploty na úroveň nepřekračující 1,5 °C je nutná účinná účast všech smluvních stran, což současně vyžaduje, aby se řešila otázka soukromých zájmů nebo střetu zájmů; v této souvislosti znovu opakuje, že je pro zavedení konkrétních opatření pro řešení střetů zájmů v rámci UNFCCC; vyzývá Komisi a členské státy, aby se postavily do čela tohoto procesu, aniž by se zpronevěřily cílům UNFCCC a Pařížské dohody;

65. zdůrazňuje, že 80 % osob, které v důsledku změny klimatu musely opustit své domovy, tvoří ženy a děti, které jsou obecně změnou klimatu zasaženy více než muži a nesou větší zátěž, ačkoliv nejsou zapojeny do přijímání klíčových rozhodnutí o opatřeních v oblasti klimatu; zdůrazňuje proto, že pro úspěch a účinnost klimatických opatření je nezbytné posílit postavení všech marginalizovaných genderových komunit a zajistit jejich plnou a rovnoprávnou účast a vedoucí postavení na mezinárodních fórech, jako je UNFCCC, a jejich zapojení do klimatických opatření na celostátní, regionální a místní úrovni; je přesvědčen, že EU a členské státy by měly plně podporovat provádění akčního plánu UNFCCC pro genderovou rovnost, zejména tím, že budou genderové hledisko začleňovat do klimatické a rozvojové politiky EU, a měly by podporovat zapojení žen z řad původního obyvatelstva a obránců práv žen do činnosti UNFCCC;

66. konstatuje, že důsledky změny klimatu mj. na přežití, výživu a přístup ke vzdělávání ovlivňují zvláště zdraví, ochranu a rozvoj dětí a dospívajících; domnívá se, že je třeba přijmout opatření k omezení těchto nepříznivých důsledků;

Všeobecné úsilí všech odvětví

67. doporučuje Komisi, aby dále zkoumala možnosti vytváření vazeb na trhy s uhlíkem ve třetích zemích a regionech a dalších forem spolupráce s jejich účastníky a rovněž vytvářela pobídky ke vzniku dalších trhů s uhlíkem a mechanismů stanovujících ceny uhlíku, které povedou ke zvýšení efektivity, přinesou úspory nákladů a sníží riziko úniku uhlíku díky vytvoření rovných podmínek na celosvětové úrovni; vyzývá Komisi, aby vytvořila záruky, které zajistí, že veškerá propojení se systémem EU ETS budou i nadále přinášet dodatečné a trvalé příspěvky ke zmírňování změny klimatu a nebudou neoslabovat domácí závazky Unie týkající se emisí skleníkových plynů;

68. připomíná, že k dosažení klimaticky neutrálního hospodářství musí přispívat všechna odvětví a že dekarbonizace unijního hospodářství by neměla vést k přesunu emisí do třetích zemí prostřednictvím úniku uhlíku, ale měla by být úspěchem našeho hospodářství a průmyslu díky přiměřeným investicím, vhodným nástrojům a příležitostem k vývoji nezbytných průlomových inovací a technologií; věří v úspěch tržního přístupu; domnívá se, že pohraniční mechanismus kompenzačních opatření v souvislosti s uhlíkem musí být založen na studii proveditelnosti a musí být v souladu s pravidly WTO;

Čtvrtek, 28. listopadu 2019

69. žádá Komisi, aby Parlamentu a Radě předložila zprávu obsahující posouzení dopadu ohledně odděleného ETS pro tato odvětví; rozhodně zdůrazňuje, že by systém zpoplatnění CO₂ neměl nahradit nebo oslabit stávající opatření, jako jsou normy CO₂ pro osobní a nákladní vozidla nebo nařízení o opatřeních v oblasti klimatu, ale měl by stávající právní předpisy doplňovat s cílem posílit ambice EU v oblasti klimatu v rámci souboru politik, jak uvedl nově zvolený výkonný místopředseda Frans Timmermans při svém slyšení v Parlamentu;

70. poukazuje na to, že doprava je jediným odvětvím, v němž od roku 1990 došlo k nárůstu emisí; zdůrazňuje, že tento stav není slučitelný s dlouhodobým cílem klimatické neutrality, který naopak vyžaduje větší a rychlejší snižování emisí ve všech odvětvích společnosti, včetně letecké a námořní dopravy; připomíná, že je třeba, aby bylo odvětví dopravy plně dekarbonizováno nejpozději do roku 2050; konstatuje, že z analýzy Komise vyplývá, že současné globální cíle a plánovaná opatření Mezinárodní námořní organizace (IMO) a Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO), i kdyby byly plně realizovány, nestačí k dosažení nezbytného snížení emisí a že je zapotřebí dalších rozsáhlých akcí s cílem dosáhnout nulových čistých emisí v celé ekonomice; domnívá se, že pokud mají být vnitrostátně stanovené příspěvky v souladu se závazky pro celé hospodářství, jež vyžaduje Pařížská dohoda, měly by být smluvní strany vybízeny k tomu, aby snižovaly také emise z mezinárodní lodní a letecké dopravy a aby na mezinárodní, regionální a vnitrostátní úrovni přijímaly a prováděly opatření ke snižování emisí z těchto odvětví;

71. připomíná, že celosvětové emise z mezinárodní letecké dopravy se podle prognóz zvýší do roku 2020 o přibližně 70 % ve srovnání s rokem 2005 a do roku 2050 by dokonce mohly vzrůst o dalších 300-700 %; vyjadřuje znepokojení nad tím, že systém ICAO pro kompenzace a snižování emisí uhlíku v mezinárodní letecké dopravě (Carbon Offsetting and Reduction Scheme for International Aviation, CORSIA) si klade příliš nízké ambice, vezmeme-li v úvahu, že probíhající práce na standardech a doporučených postupech měla vyústit k zavedení tohoto systému již od roku 2019; zdůrazňuje, že současné standardy jsou neuspokojivé a další oslabování systému CORSIA je nepřijatelné; vyzývá Komisi a členské státy, aby učinily maximum pro to, aby byl systém CORSIA zpřísněn, a aby nejvyšší měrou podporovaly přijetí dlouhodobého cíle, jímž je výrazné snížení sektorových emisí z letecké dopravy, a zároveň aby zaručily legislativní autonomii Unie, pokud jde o provádění směrnice o systému obchodování s emisemi (ETS); v této souvislosti poukazuje také na to, že v unijních a mezinárodních systémech je třeba řešit i emise neuhlíkových skleníkových plynů z letecké dopravy;

72. vyjadřuje hluboké znepokojení nad skutečností, že 40. shromáždění Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) přijalo rezoluci A40-19 a tzv. ustanovení o vylučnosti týkající se systému CORSIA; naléhavě vyzývá členské státy, aby k této části rezoluce podaly formální výhradu s cílem zachovat legislativní autonomii Unie, pokud jde o opatření, která mají snížit emise skleníkových plynů z leteckého odvětví;

73. připomíná, že Komise má zákonnou povinnost předložit do 12 měsíců od okamžiku, kdy ICAO přijme příslušné nástroje, a dříve než bude systém CORSIA provozuschopný, Evropskému parlamentu a Radě zprávu, v níž přezkoumá mimo jiné ambice a celkovou ekologickou vyváženost systému CORSIA, včetně jeho obecných ambicí ve vztahu k cílům Pařížské dohody; zdůrazňuje, že jako spolunormotvůrci jsou Evropský parlament a Rada jedinými orgány, které rozhodují o veškerých budoucích změnách směrnice ETS; zdůrazňuje, že směrnice ETS by měla být novelizována pouze pod podmínkou, že bude v souladu se závazkem Unie snížit emise skleníkových plynů v celém hospodářství, a to s tím, že po roce 2020 se již nebude počítat s využíváním kompenzačních kreditů;

74. vítá rostoucí podporu pro celounijní koordinovaný přístup ke stanovování cen v leteckém odvětví a vyzývá Komisi, aby v tomto ohledu co nejdříve předložila ambiciózní přezkoumání směrnice o zdanění energie, jehož součástí bude ukončení osvobození od daně, jež je v současnosti uplatňováno na letecký petrolej a námořní paliva;

75. připomíná, že emise CO₂ z lodní dopravy by se měly podle odhadů zvýšit do roku 2050 o 50 % až 250 %; vítá dohodu o výchozí strategii IMO pro snižování emisí skleníkových plynů v lodní dopravě jakožto první krok k tomu, aby toto odvětví přispělo k dosažení teplotního cíle podle Pařížské dohody; žádá IMO, aby urychleně pokročila v přijímání krátkodobých a střednědobých opatření k dosažení cílů této strategie; poukazuje na význam a naléhavost provádění krátkodobých a střednědobých opatření před rokem 2023; vybízí EU, Komisi a členské státy, aby v maximální možné míře podporovaly urychlené označení Středozemního moře za oblast kombinované kontroly emisí SO_x a NO_x, neboť se jedná o klíčový krok ke snížení emisí z lodní dopravy v Evropě; zdůrazňuje, že pokud se mají řešit emise z lodní dopravy v souladu se strategií snižování emisí v tomto odvětví, je třeba okamžitě začít přemýšlet o dalších opatřeních a akcích, mezi nimiž by měly být i nástroje stanovování ceny uhlíku; je tudíž přesvědčen, že EU a členské státy by měly výsledky a plnění výchozí strategie IMO pečlivě monitorovat; vítá návrh nařízení EU, které má zajistit náležité zohlednění celosvětového systému shromažďování údajů o spotřebě topných olejů u lodí (monitorování, vykazování a ověřování), a celosvětový

Čtvrtek, 28. listopadu 2019

systém shromažďování údajů IMO o spotřebě topných olejů u lodí; připomíná, že monitorování, vykazování a ověřování představuje první krok, který by měl v konečném důsledku umožnit, aby EU přijala závazné cíle pro snížení emisí; naléhavě vyzývá Komisi, aby v rámci své strategie pro snižování emisí uhlíku do roku 2050 co nejdříve navrhla další akce na úrovni EU, jako je například zahrnutí námořní dopravy do ETS a zavedení standardů pro energetickou účinnost lodí a jejich označování, a aby navrhla strategii spolupráce s ostatními smluvními stranami, které si přejí začít co nejdříve jednat v zájmu snížení emisí z námořní dopravy v souladu s teplotním cílem Pařížské dohody;

76. poukazuje na to, že jednoduchá řešení ke snížení, která budou moci být snadno uplatněna, existují již nyní, například snížení nejvyšší povolené rychlosti nebo zřízení kontrolních oblastí emisí, které umožňuje mezinárodní úmluva MARPOL; soudí, že strategie dekarbonizace a Zelená dohoda pro Evropu by měly stimulovat investice a že je zapotřebí ambiciózní výzkum týkající se lodí s nulovými emisemi a lodí s ekologickými prvky, lepší nakládání s odpady a lepší vodohospodářství a zdokonalení infrastruktury, např. elektrifikací přístavů, aby bylo možné před rokem 2030 výrazně posílit trh;

77. naléhavě vyzývá k navýšení finanční prostředků na výzkum a na zavádění alternativních paliv na trh;

78. připomíná, že 23 % globálních emisí skleníkových plynů pochází ze zemědělství; zdůrazňuje, že pokud má být zajištěna dostatečná výživa pro rostoucí světovou populaci, musíme investovat do inteligentních zemědělských technik a výrobních metod, jako je zachycování methanu z hnoje, účinnější využívání hnojiv, používání biomasy v cyklech a větší účinnost při produkci masa a mléčných výrobků;

79. připomíná, že na zemědělství sice připadá přibližně 10 % emisí skleníkových plynů v EU, má však velký potenciál přispět ke snížení emisí díky dobrému hospodaření s půdou, agrolesnictví, ochraně biologické rozmanitosti a dalším technikám obhospodařování půdy; uznává, že zemědělství má potenciál dosáhnout do roku 2050 ročních úspor emisí ve výši přibližně 3,9 gigatuny ekvivalentu CO₂, což představuje přibližně 8 % současných celosvětových emisí skleníkových plynů;

80. konstatuje, že přibližně 60 % světového objemu methanu pochází ze zemědělství, skládek, odpadní vody, produkce fosilních paliv a jejich potrubní přepravy a podobných zdrojů; připomíná, že methan je velmi silný skleníkový plyn, jehož globální potenciál oteplování je ve stoletém výhledu 28krát vyšší než potenciál CO₂; připomíná Komisi, že má zákonnou povinnost provést v rámci strategického plánu Unie pro methan co nejdříve posouzení možných opatření k rychlému snížení emisí methanu; vyzývá Komisi, aby v první polovině svého mandátu předložila Parlamentu a Radě příslušné legislativní návrhy;

81. je si vědom toho, že významnou pozitivní úlohu může v boji proti změně klimatu sehrát zemědělství, a poukazuje na význam reformy společné zemědělské politiky, která by měla zemědělcům pomoci při vývoji zemědělských postupů, které by sofistikovaným způsobem přispívaly ke klimatickým opatřením, například pohlcování uhlíku a recyklace emisí uhlíku, a při jejich zavádění;

82. zdůrazňuje významnou úlohu přírodních propadů při dosahování neutrální bilance emisí skleníkových plynů v EU; vyzývá Komisi, aby v souladu s cílem dosáhnout této neutrální bilance do roku 2050 vypracovala podrobnou strategii EU pro udržitelné zlepšení přírodních propadů; vybízí členské státy, aby tento aspekt systematicky zahrnovaly do svých dlouhodobých strategií, jak to vyžaduje čl. 15 odst. 4 písm. b) nařízení o správě energetické unie;

83. uznává úlohu zachycování a ukládání uhlíku, kterou této technologii přiznává většina scénářů omezení oteplení na 1,5 °C, které uvádí zvláštní zpráva IPCC „Globální oteplení o 1,5 °C“ a sdělení Evropské komise „Čistá planeta pro všechny“;

84. podporuje rozsáhlejší opatření ke splnění cílů, které si členské státy stanovily v rámci strategického plánu pro energetické technologie, totiž provádět v evropském energetickém a průmyslovém odvětví zachycování a ukládání CO₂ v komerčním měřítku a vytvořit solidní regulační rámec, který by do roku 2022 napomáhal přímému odstraňování CO₂ z atmosféry pro jeho bezpečné skladování;

Čtvrtek, 28. listopadu 2019

85. hluboce lituje toho, že dotace na fosilní paliva stále narůstají a dosahují v EU přibližné roční výše 55 miliard EUR; naléhavě vyzývá všechny členské státy, aby v zájmu splnění globálních závazků EU a uvolnění zdrojů, které by mohly být použity k vytvoření klimaticky neutrální společnosti, do svých vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu zařadily konkrétní politiky, lhůty a opatření k postupnému ukončení všech přímých a nepřímých dotací na fosilní paliva do roku 2020; vyzývá všechny ostatní smluvní strany, aby přijaly obdobná opatření;

86. vítá vstup kigalské změny Montrealského protokolu v platnost; domnívá se, že tím by měla Unie dostat nový impuls k tomu, aby rychle provedla revizi nařízení o fluorovaných plynech, protože je nutné odstranit známé nedostatky, které ohrožují klimatické ambice Unie, jako je nezákonný obchod s hydrofluoruhlovdíky (HFC) a nedostatečná opatření proti používání fluoridu sírového (SF₆);

Průmysl a konkurenceschopnost

87. domnívá se, že hospodářská prosperita, konkurenceschopnost průmyslu, udržitelný rozvoj a klimatická politika by se měly navzájem posilovat; zdůrazňuje, že EU by měla stát v čele úsilí o transformaci na ekonomiku s nulovými čistými emisemi skleníkových plynů do roku 2050, čímž by byla zajištěna konkurenční výhoda průmyslu v EU;

88. zdůrazňuje, že je nesmírně důležité splnit cíle Pařížské dohody a zároveň zachovat v EU pracovní místa a průmyslovou základnu, aby lidé pracující v tomto odvětví měli pozitivní vyhlídky a abychom ukázali světu, že průmysl a klimatická neutralita se nevyklučují; velmi vítá odhodlání mnoha průmyslových subjektů v Evropě a jejich úsilí o klimatickou neutralitu a vybízí ta odvětví či společnosti, které ještě váhají, aby následovaly řadu pozitivních příkladů;

89. dále vítá úsilí občanů EU, podniků a průmyslových odvětví EU o splnění závazků plynoucích z Pařížské dohody v souladu s katovickým souborem pravidel a je potěšen pokrokem, jehož doposud dosáhli; podotýká však, že k tomu, aby ekonomika měla do roku 2050 nulové čisté emise skleníkových plynů, toto úsilí nestačí; vybízí proto členské státy a jejich regiony a obce, stejně jako jejich podniky a průmyslová odvětví, aby stanovily a aktivně plnily vyšší cíle prostřednictvím Zelené dohody pro Evropu s cílem řešit klimatické výzvy a plně využívat příležitostí, které nabízí Pařížská dohoda;

90. zdůrazňuje, že stabilní a spolehlivý právní rámec a jasné politické signály na úrovni EU i na celosvětové úrovni by usnadnily a zvýšily investice v oblasti klimatu a přispěly k tomu, aby nedošlo k efektu uzamčení v uhlíkovém hospodářství; v tomto ohledu poukazuje na význam řádného a včasného provádění legislativního balíčku „Čistá energie pro všechny Evropany“ a vyzývá k vývoji dlouhodobé průmyslové strategie a klimatické legislativy EU v souladu se závazky, které Unie přijala podle Pařížské dohody, přičemž cílem je zajištění krátkodobého a dlouhodobého rozvoje průmyslu v EU, zejména podporou malých a středních podniků, vytvářením kvalitních pracovních příležitostí a podporou ekologické transformace, přičemž by bylo současně zajištěno, že unijní průmysl bude konkurenceschopný v globálním měřítku, EU dosáhne do roku 2050 nulových čistých emisí a nikdo nezůstane opomenut;

91. vítá, že několik zemí, v nichž působí hlavní konkurenti energeticky náročných odvětví EU, zavedlo obchodování s uhlíkem nebo jiné mechanismy stanovování ceny uhlíku; vybízí další země, aby následovaly jejich příkladu; vybízí k rozšíření těchto mechanismů na všechna energeticky náročná odvětví;

92. zdůrazňuje význam zvyšování počtu kvalitních pracovních příležitostí a kvalifikovaných pracovníků v unijním průmyslu, aby se rozvíjely inovace a bylo možné přejít na udržitelné výrobní procesy; poukazuje na to, že je třeba pomáhat uhelným regionům a oblastem s vysokou uhlíkovou intenzitou, v nichž velký počet lidí pracuje v odvětvích závislých na uhlí, investovat do těchto regionů a vyvíjet programy rekvalifikace a zvyšování kvalifikace s cílem přilákat nové inovativní podniky, start-upy a průmyslová odvětví, aby se v regionech rozvinula udržitelná ekonomika, z níž budou mít prospěch všichni;

93. zdůrazňuje, že ne všechny regiony mají v boji proti změně klimatu stejnou startovní pozici a ne všechny regiony mají stejné nástroje a podle toho se liší také důsledky; zdůrazňuje proto, že je zásadní, aby při transformaci byla zohledněna specifika nejvíce ohrožených regionů, skupin obyvatelstva a odvětví;

Čtvrtek, 28. listopadu 2019

Energetická politika

94. poukazuje na to, že při transformaci na ekonomiku s nulovými emisemi skleníkových plynů hraje ústřední úlohu energie;
95. zdůrazňuje, že v souvislosti s přechodem na udržitelnou energii je třeba řešit problém energetické chudoby, což vyžaduje, aby se posílila práva spotřebitelů energie, spotřebitelé dostávali lepší informace, zvýšila se energetická účinnost budov, zejména v domácnostech s nízkými příjmy, a aby se tato problematika řešila v rámci sociální politiky;
96. poukazuje na význam energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie pro snižování emisí skleníkových plynů, energetickou účinnost a snižování energetické chudoby;
97. zdůrazňuje, že pokud má být ekonomika EU dekarbonizována a má být dosaženo nulových čistých emisí skleníkových plynů, musí účinně spolupracovat všechna odvětví; zdůrazňuje, že země by měly k dekarbonizaci svých ekonomik přistupovat flexibilně, aby bylo možné lépe kompenzovat sociální náklady transformace a zajistit její společenské přijetí a podporu;
98. domnívá se, že významnou úlohu bude hrát další integrace vnitřního trhu EU s energií, zejména s ohledem na vytvoření ekonomiky s nulovými emisemi skleníkových plynů;
99. připomíná, že prioritizace energetické účinnosti, zejména prostřednictvím zásady, že energetická účinnost musí stát na prvním místě, a dosažení celosvětového vedoucího postavení v oblasti energie z obnovitelných zdrojů jsou dva z hlavních cílů energetické unie EU; zdůrazňuje, že byl stanoven cíl zvýšit do roku 2030 podíl obnovitelné energie na nejméně 32 % a cíl dosáhnout zvýšení energetické účinnosti alespoň o 32,5 %; poukazuje na to, že tyto cíle sice povedou k většímu snížení emisí skleníkových plynů, než se původně předpokládalo, ale přesto nejsou v souladu se snížením o 50–55 %, které navrhuje nastupující předsedkyně Komise, ani s cílem udržet globální oteplení na 1,5 °C; vyzývá Komisi a Radu, aby určily, jaká další činnost je třeba k tomu, aby se zvýšil podíl obnovitelné energie a stoupla energetická účinnost v souladu s cílem snížit emise skleníkových plynů; vyzývá k tomu, aby byla opatření energetické účinnosti prosazována na celosvětové úrovni a aby byly obnovitelné zdroje energie zavedeny včas;

100. je potěšen tím, že v globální výrobě energie roste podíl obnovitelné energie, zejména v odvětví energetiky; je znepokojen pomalým zaváděním obnovitelných zdrojů energie v oblastech vytápění a chlazení a v dopravě, především v letecké a lodní dopravě; je velmi znepokojen tím, že se od roku 2014 snížilo tempo zvyšování celkového tržního podílu obnovitelných zdrojů energie v EU, což ohrožuje dosažení energetických a klimatických cílů EU; zdůrazňuje, že mají-li být splněny dlouhodobé cíle v oblasti udržitelnosti, musí se obnovitelné zdroje energie více využívat ve všech odvětvích;

Výzkum, inovace, digitální technologie a politika pro oblast vesmíru

101. je si vědom toho, že má-li být boj proti změně klimatu úspěšný a mají-li být splněny strategické cíle Pařížské dohody a plněny další ambiciózní programy v oblasti klimatu, má klíčový význam věda a na vědě založené inovace; zdůrazňuje, že EU se musí v boji proti změně klimatu a propagaci technologického pokroku v zájmu rozvoje odolného vůči změně klimatu chopit vedoucí úlohy;
102. zdůrazňuje, že pro boj proti změně klimatu je velmi důležité, aby pokračovala a dále se rozvíjela výzkumná a inovační činnost týkající se zmírňování změny klimatu, přizpůsobování se změně klimatu, účinného využívání zdrojů, technologií s nízkými nebo nulovými emisemi, udržitelného využívání druhotných surovin („oběhové hospodářství“) a shromažďování údajů o změně klimatu; zdůrazňuje, že vzhledem k závazkům Unie v rámci energetické unie a Pařížské dohody je třeba zajistit, aby v novém programu Horizont Evropa mělo prioritu financování projektů v oblasti udržitelné energetiky;
103. připomíná, že výzkum, inovace a konkurenceschopnost tvoří jeden z pěti pilířů strategie EU pro energetickou unii; připomíná proto, že zásadní úlohu v boji proti globálnímu oteplování hrají vědci, a poukazuje na důležitost úzké vědecké spolupráce mezi mezinárodními partnery;

Čtvrtek, 28. listopadu 2019

104. připomíná, že zásadní úlohu při podpoře transformace a průmyslu a energetiky hrají digitální technologie, zejména pokud jde o zvyšování energetické účinnosti, úspory energie a snižování emisí; zdůrazňuje, že digitalizace evropského průmyslu může být z hlediska klimatu velmi přínosná, neboť povede k účinnějšímu využívání zdrojů, mimo jiné díky recyklaci a snižování materiálové náročnosti; poukazuje na to, že pozitivní přínos z hlediska klimatu by měla jak plná digitalizace přenosových a distribučních sítí a středisek pro obchodování s energií, tak i řízení programů reakce na poptávku prostřednictvím softwarových aplikací;

105. uvědomuje si, že významnou úlohu v podpoře unijní činnosti v oblasti změny klimatu a jejích dopadů má vesmírný program EU; připomíná, že významnou úlohu při monitorování stavu planety mají data a informační služby, které poskytuje Copernicus, evropský systém pro pozorování Země; zdůrazňuje, že Copernicus má velký význam při koordinaci mezinárodních observačních systémů a výměny souvisejících dat;

Změna klimatu a rozvoj

106. připomíná, že ve zprávě zvláštního zpravodaje OSN pro extrémní chudobu a lidská práva ze dne 25. června 2019 o změně klimatu a chudobě se uvádí, že „hrozí, že změna klimatu zvrátí pokrok, jehož bylo dosaženo v posledních 50 letech v oblasti rozvoje, zdraví a snižování chudoby v celosvětovém měřítku,“ a že podle odhadů „ponesou 75–80 % nákladů spojených se změnou klimatu rozvojové země“;

107. zdůrazňuje, že rozvojové země jsou nejvíce vystaveny změně klimatu a jsou jí nejvíce ohroženy a současně mají méně možností čelit jejím stále ničivějším důsledkům, k nimž patří výživové krize a sucha, zkáza způsobená přírodními pohromami, nucené přesuny obyvatelstva a sílící napětí způsobené nedostatkem zdrojů; připomíná, že změna klimatu má dramatické důsledky pro dlouhodobý hospodářský rozvoj rozvojových zemí, zejména nejméně rozvinutých zemí;

108. poukazuje na příklad tropických cyklonů Idai a Kenneth (zvláště Kenneth byl nejsilnějším cyklonem, jaký kdy zasáhl africký kontinent) které v první polovině roku 2019 způsobily obrovskou zkázu na Komorách, v Malawi, Mosambiku a Zimbabwe; zanechaly po sobě mnoho mrtvých a více než dva miliony lidí byly zcela odkázány na humanitární pomoc, jejíž výše dosáhla téměř 400 milionů USD a uhradila je z větší části EU, přičemž náklady na obnovu se odhadují na 3 miliardy USD;

109. upozorňuje na to, že pro schopnost rozvojových zemí přizpůsobit se změně klimatu bude mít rozhodující význam odolnost jejich infrastruktury; trvá proto na tom, že je nutné vytvářet pobídky k investicím do odolné infrastruktury v rozvojových zemích, která jim bude pomáhat odolávat stále ničivějším přírodním pohromám,

110. připomíná svůj postoj, že na cíle v oblasti klimatu a životního prostředí by mělo směřovat nejméně 45 % prostředků z navrženého nástroje pro sousedství a rozvojovou spolupráci 2021–2027;

111. trvá na tom, že k plnění Pařížské dohody a Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 je nutný společný postup ve vnitřní i vnější politice s maximálním ohledem na zásadu soudržnosti politik ve prospěch rozvoje, zejména pokud jde o rozvoj, obchod, zemědělství, energetiku a klima;

112. vyzdvihuje význam vzájemné provázanosti klimatu, ekonomiky a společnosti; poukazuje zejména na přímé důsledky změny klimatu na domorodé obyvatelstvo, které je v mnoha případech v akutním existenčním ohrožení, včetně dosud nekontaktovaných kmenů; zdůrazňuje, že podle IPCC disponují domorodé a tradiční komunity znalostmi, které mají pro zamezení změny klimatu velký význam, v neposlední řadě proto, že 80 % zbývajících světové biologické rozmanitosti se nachází na území domorodých kmenů; je otřesen nedávnou vraždou domorodého vůdce Emryi Wajäpiho v severní Brazílii a vítá prohlášení vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 29. července 2019, v němž vyzval „brazílskou vládu, aby zastavila invazi na území domorodých kmenů a zajistila, aby tyto kmeny mohly pokojně užívat kolektivních práv ke své půdě“, v souladu s úmluvou MOP č. 169;

Čtvrtek, 28. listopadu 2019

113. vyzývá rozvinuté země, včetně členských států EU, aby poskytovaly více podpory na sdílení poznatků, budování kapacit a transfer technologií do rozvojových zemí, čímž by naplnily články 9 až 11 Pařížské dohody a články 49, 116 a 120 akčního programu z Addis Abeby o financování rozvoje a současně dostály svým závazkům plynoucím z cíle udržitelného rozvoje č. 17, zejména cíle 17.6 a 17.8; poukazuje proto na pozitivní potenciál zvyšování investic EU do slibných projektů vědeckého výzkumu; dále vyzývá EU, aby vytvářela pobídky k přijetí prohlášení po vzoru prohlášení z Dohy z roku 2001 o dohodě TRIPS a veřejném zdraví s cílem podpořit legální transfer technologií šetrných ke klimatu do rozvojových zemí;

114. poukazuje na to, že při přechodu na infrastrukturu a výrobní metody šetrné ke klimatu mají rozhodující význam soukromé investice a růst; zdůrazňuje, že je třeba maximalizovat příspěvek těchto investic k opatřením v oblasti klimatu a k dosahování cílů udržitelného rozvoje, mimo jiné prostřednictvím pobídek a podpory partnerství veřejného a soukromého sektoru; soudí, že důležitým nástrojem v tomto ohledu je plán vnějších investic; upozorňuje dále na to, že k tomu, aby se rozvojové země mohly podílet na klimatické transformaci, je nutný inkluzivní a udržitelný rozvoj a růst, mimo jiné prostřednictvím inovačních strategií a technického pokroku; je přesvědčen, že EU by měla rychle začít podporovat odpovědné a udržitelné soukromé financování, zejména s ohledem na závazky v oblasti lidských práv a na příspěvky k ekonomikám rozvojových zemí; varuje však před přílišným spoléháním na dobrovolnou činnost soukromého sektoru;

115. bere na vědomí, že roste zájem o vývoj standardů pro udržitelné investice šetrné ke klimatu, a znovu vyjadřuje obavu, že šíření iniciativ soukromého sektoru komplikuje srovnávání a ověřování; vítá proto iniciativy Komise a mezinárodního společenství na podporu investic do klimatických opatření v rozvojových zemích a dialogu o klimatické politice s těmito zeměmi, jako je Globální aliance pro boj proti změně klimatu plus (GCCA+) a Zelený klimatický fond (GCF); vybízí proto Komisi a členské státy, aby se více zapojovaly mezinárodních fór s cílem prosazovat účinnost a spravedlnost investic do klimatických opatření;

Klimatická diplomacie

116. vyjadřuje silnou podporu pokračování a prohlubování činnosti EU v oblasti politických iniciativ a klimatické diplomacie, která má zásadní význam pro podnícení klimatických aktivit v partnerských zemích a formování světového veřejného mínění; domnívá se nicméně, že dosavadní činnost je zjevně neadekvátní a že lidské zdroje, které na ni vyčlenila Komise a Evropská služba pro vnější činnost, zdaleka nepostačují; navrhuje proto, aby byly lidské zdroje v této oblasti výrazně navýšeny; vybízí Komisi a členské státy, aby ke klimatické diplomacii EU přistupovaly komplexně a vytvářely vazby mezi změnou klimatu a udržitelným rozvojem, zemědělstvím, řešením konfliktů, migrace a humanitárních otázek s cílem napomoci celosvětové transformaci vedoucí k nulovým čistým emisím, odolnosti vůči změně klimatu, udržitelnému rozvoje a zajištění dostatku potravin a vody;

117. poukazuje na to, že změna klimatu má stále závažnější dopady na mezinárodní bezpečnost a regionální stabilitu v důsledku zhoršování životního prostředí, ztrát možností obživy obyvatel, vysídlování obyvatelstva způsobených změnou klimatu a souvisejícími formami sociálních nepokojů, kde může být změna klimatu často považována za faktor, který tyto hrozby prohlubuje; naléhavě proto vyzývá EU a členské státy, aby spolupracovaly se svými partnery na celém světě za účelem lepšího pochopení, zohlednění, předvídání a řízení destabilizačních dopadů změny klimatu; vybízí k uskutečnění programu včasného varování před potenciálními body zlomu, které by mohly oslabit udržitelnost struktur a ekosystémů větších regionů či kontinentů;

118. vítá závazek ke snížení emisí skleníkových plynů v mnoha částech světa a příslušné konkrétní kroky, například velmi ambiciózní závazky mnoha rozvojových zemí a malých ostrovních států; lituje však, že mnoho velkých ekonomik si klade příliš nízké cíle a neprobíhá v nich ani diskuse o zvyšování vnitrostátně stanoveného příspěvku; připomíná, že na Evropskou unii připadá 9 % globálních emisí skleníkových plynů, přestože v ní žije jen 6,7 % světové populace, takže je naprosto zásadní, aby projevila větší ambice, zejména vezmeme-li v úvahu její historickou odpovědnost za změnu klimatu a to, že by měla být vzorem pro zbytek světa; zdůrazňuje, že pokud ostatní velké ekonomiky nebudou následovat, bude nemožné dosáhnout cílů Pařížské dohody a zamezit bodům zlomu;

Čtvrtek, 28. listopadu 2019

119. žádá Komisi, aby neprodleně analyzovala možnosti přijetí dalších kroků, které by ostatní velké ekonomiky motivovaly ke zvýšení jejich vnitrostátně stanovených příspěvků a provádění dalších konkrétních opatření a k úvahám o inovativních přístupech;

120. vyzývá Komisi a členské státy, aby ve snaze o prosazování a prohlubování spolupráce při globálním přechodu k čistým nulovým emisím, odolnosti vůči změně klimatu, udržitelnému rozvoji a zabezpečení dostatku potravin a vody využívaly všech dostupných nástrojů (např. mezinárodních jednání, obchodních a regionálních dohod, mezinárodních partnerství);

121. zdůrazňuje, že klimatické cíle je nutné zohledňovat ve všech politikách EU, včetně obchodní politiky; vyzývá Komisi, aby zajistila, že všechny nové obchodní a investiční dohody, které EU uzavře, budou plně slučitelné s Pařížskou dohodou a cíli udržitelného rozvoje a že ustanovení týkající se životního prostředí a klimatu budou závazná a vymahatelná; žádá Komisi, aby provedla a zveřejnila komplexní posouzení souladu stávajících a budoucích dohod s Pařížskou dohodou; vyzývá Komisi, aby zajistila, že každá obchodní dohoda bude obsahovat závazná ustanovení o dodržování Pařížské dohody, včetně ustanovení týkajících se správy a udržitelné ochrany lesů; vyzývá Komisi, aby věnovala zvláštní pozornost životnímu cyklu zboží od jeho vývoje po spotřebu a ochraně přírodních zdrojů a aby zohledňovala kumulované dopady včetně dopravy;

122. vyzývá Komisi a Radu, aby Pařížskou dohodu začleňovaly do obchodních dohod s cílem motivovat obchodní partnery k dosahování jejich cílů; vyzývá rovněž Komisi a Radu, aby obchodní dohody revidovaly a začlenily do nich ambiciózní povinnosti v oblasti klimatu, čímž by motivovaly partnery k přijetí strategií v oblasti klimatu v souladu s Pařížskou dohodou;

123. velmi vítá oznámení Ruska, že Pařížskou dohodu provede;

124. uvědomuje si, že mimořádný význam pro dosažení strategických cílů Pařížské dohody a dalších ambiciózních strategií má partnerství EU-USA; znovu proto vyjadřuje politování nad oznámením prezidenta USA Donalda Trumpa, že zamýšlí vyvázat Spojené státy z Pařížské dohody; velmi pozitivně hodnotí to, že nejvýznamnější státy, města, univerzity a další nestátní subjekty v USA se nadále výrazně zasazují o přijímání klimatických opatření v rámci kampaně „we are still in“; vyjadřuje naději, že se USA znovu připojí k boji proti změně klimatu a v partnerství s EU budou stát v přední linii procesu celosvětových dohod o obchodu, průmyslu a energetice v souladu s Pařížskou dohodou;

125. vyjadřuje hluboké politování nad vlašnou reakcí brazilského prezidenta Jaira Bolsonaro a brazilské vlády na rekordní počet a rozsah lesních požárů v brazilské části amazonského pralesa; naléhavě vyzývá EU a její členské státy, aby prostřednictvím mezinárodní spolupráce a pomoci učinily vše proti ničení životního prostředí v Amazonii a dalších klíčových oblastech globálního ekosystému a aby braly v úvahu úlohu, kterou přitom může hrát jejich vlastní obchodní politika;

Úloha Evropského parlamentu

126. domnívá se, že jelikož Parlament musí poskytnout svůj souhlas s mezinárodními dohodami a jako spolunormotvůrce hraje ústřední roli v provádění Pařížské dohody v EU, musí mít své pevné místo v delegaci EU; očekává proto, že mu bude na COP25 v Madridu umožněno účastnit se koordinačních schůzek zástupců EU a bude mít přístup ke všem přípravným dokumentům od okamžiku zahájení jednání;

o

o o

127. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států a sekretariátu UNFCCC s žádostí, aby bylo rozesláno všem smluvním stranám, které nejsou členy EU.